

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

19.06.2020թ.
ք. Երևան

Քաղաքացիական գործ
թիվ ԵԿԴ/0448/02/14

ՈՐՈՇՈՒՄ
Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործի
ենթակայությունը որոշելու մասին

1. Գործի դատավարական նախապատմությունը և ենթակայության հարցի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող հանգամանքները.

Երևան քաղաքի առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանի (դատավոր՝ Ա. Գաբրիելյան) (այսուհետ՝ նաև Դատարան) 06.05.2019 թվականի որոշմամբ վարույթ է ընդունվել թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործն ըստ հայցի «Ալգաս» ՍՊԸ-ի ընդդեմ «Արմսվիսթանկ» ՓԲԸ-ի, ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ ծառայության Ավան և Նոր Նորք բաժնի և «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի, երրորդ անձ Ջեմֆիրա Միրիջանյանի՝ 02.03.2010թ. կնքված վարկային պայմանագիրը, 26.06.2010թ. կնքված վարկային պայմանագիրը, 02.03.2010թ. կնքված գրավի պայմանագիրը և նույն օրը կնքված հաջորդող գրավի պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու պահանջի մասին, և ըստ հակընդդեմ հայցի «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի ընդդեմ «Ալգաս» ՍՊԸ-ի և «Արմսվիսթանկ» ՓԲԸ-ի՝ 4.618.784.500 ՀՀ դրամ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին, ըստ հայցի Ջեմֆիրա Միրիջանյանի ընդդեմ ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ Ավան և Նոր Նորք բաժնի և «Արմսվիսթանկ» ՓԲԸ-ի՝ լիազորագիրը և 11.03.2010թ. կնքված առուվաճառքի պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու պահանջների մասին:

Դատարանի որոշմամբ 05.06.2019թ., 23.07.2019թ., 26.07.2019թ., 08.10.2019թ., 28.11.2019թ., 04.02.2020թ. և 24.03.2020թ. թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով նշանակվել են նախնական դատական նիստեր:

Այնուհետև, 05.05.2020թ. Դատարանը որոշում է կայացրել գործն ըստ ենթակայության Սնանկության դատարան ուղարկելու մասին՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

««Սնանկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 12.12.2019 թվականի ՀՀ օրենքի 72-րդ հոդվածի 10-րդ մասը սահմանում է, որ Հայաստանի Հանրապետության առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում հարուցված՝ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածին համապատասխանող գործերը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, փոխանցվում են դատարան (Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան): Տվյալ դեպքում դատարանն արձանագրում է, որ «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ

ձեռնարկություն ՄՊԸ-ն դատարանի վճռով ճանաչված է սնանկ, որի վարույթը դեռևս շարունակվում է և սույն քաղաքացիական գործով ներկայացված պահանջները սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների, պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ ծագած և պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդող վեճ է, հետևաբար սույն քաղաքացիական գործը պետք է հանձնել ՀՀ սնանկության դատարանի քննությանը և այն քննել «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՄՊԸ-ի վերաբերյալ սնանկության վարույթի շրջանակներում»:

03.06.2020թ. թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը մակագրվել է Սնանկության դատարանի դատավոր Գ. Նարինյանին:

11.06.2020թ. որոշմամբ Սնանկության դատարանը գործի ենթակայության շուրջ ծագած վեճը լուծելու նպատակով գործն ուղարկել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«...Դատարանն արձանագրում է, որ թեպետ թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով պատասխանող է «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՄՊԸ-ն, իսկ Սնանկության դատարանում առկա է «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՄՊԸ-ի վերաբերյալ թիվ ԵԱՆԴ/0131/04/16 սնանկության գործը, և նույնիսկ եթե ընդունենք դրանց նույնական լինելը, այդուհանդերձ, առկա չէ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ կետով օրենսդրի սահմանած նախապայմաններից և ոչ մեկը, մասնավորապես՝

ա) պայմանագրի մի կողմը հանդիսանում է «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ-ն, որը թիվ ԵԱՆԴ/0131/04/16 սնանկության գործով պարտատեր է, սակայն մյուս կողմերը՝ նույն սնանկության գործով պարտապան կամ պարտատեր չեն հանդիսանում, այսինքն՝ գործարքը կնքվել է պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ,

բ) պայմանագրերի առարկա գույքերն ընդգրկված չեն պարտապանի գույքի կազմում (սնանկության գործով առհասարակ գույքի առկայության վերաբերյալ ապացույցների բացակայությամբ պայմանավորված),

գ) պայմանագրերի առարկա գույքերը չեն հանդիսանում երրորդ անձին պատկանող ապահովված իրավունքի առարկա (նման ապացույց առկա չէ ո՛չ քաղաքացիական և ո՛չ էլ սնանկության գործում):

Վերոգրյալ փաստերի հիման վրա դատարանը գալիս է այն եզրահանգման, որ առկա է անհամաձայնություն ստացված քաղաքացիական գործը հայցադիմումի մասով «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՄՊԸ-ի սնանկության գործի շրջանակներում քննելու վերաբերյալ:

Անդրադառնալով հակընդդեմ հայցին՝ դատարանն արձանագրում է, որ հակընդդեմ հայցվոր է հանդես եկել «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՄՊԸ-ն, որը ներկայացրել է գումարի բռնագանձման պահանջ, սակայն պետք է փաստել, որ թիվ ԵԱՆԴ/0131/04/16 սնանկության վարույթի շրջանակներում դեռևս 04.09.2017 թվականի որոշմամբ «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՄՊԸ-ի նկատմամբ սկսվել է լուծարման վարույթ:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 140-րդ հոդվածի, 123-րդ հոդվածի 2-րդ կետի վերլուծության արդյունքում պետք է գալ այն եզրահանգման, որ հակընդդեմ հայցը հարուցվում է սկզբնական հայցի առկայության պայմաններում, որից բխում է, որ հակընդդեմ հայցի ենթակայությունն ուղղակիորեն կապված է սկզբնական հայցի ենթակայության հետ:

Նման պայմաններում դատարանը, արձանագրելով իր անհամաձայնությունը սկզբնական հայցի ենթակայության մասով, և ելնելով դրանից բխող հակընդդեմ հայցի և միացված հայցի մասերով վերը նշված դիրքորոշումից, չի կարող այլ որոշման հանգել, քան ստացված քաղաքացիական գործը «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի սնանկության գործի շրջանակներում քննելու մասով, և օգտվելով առկա իրավական հնարավորություններից, գտնում է, որ թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը պետք է ուղարկել ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ գործի ենթակայությունը որոշելու համար»:

Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 15.06.2020թ.:

2. Կիրառելի իրավական նորմերը, պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

Սույն գործով առաջին աստիճանի դատարանների միջև քաղաքացիական գործի ենթակայության շուրջ ծագած վեճը լուծելու համար գտնում եմ, որ անհրաժեշտ է անդրադառնալ և եզրահանգումներ անել հետևյալ իրավական հարցադրումների կապակցությամբ.

1) *ինչպես մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքով, այնպես էլ՝ 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքով սահմանված են արդյո՞ք այնպիսի հանգամանքներ, որոնց բացակայությունը՝ գործի քննությամբ պարզելուց հետո միայն առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանները կարող են վարույթ ընդունած քաղաքացիական գործերն ըստ ենթակայության Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնելու մասին հարց քննարկել,*

2) *կարող են արդյո՞ք «Սնանկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին Ազգային ժողովի կողմից 12.12.2019թ. ընդունված թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի (ուժի մեջ է մտել 15.04.2020թ.) կարգավորումները կիրառվել մինչ այդ օրենքի ուժի մեջ մտնելը Սնանկության դատարանի վարույթում գտնվող սնանկության գործի հետագա վարման կամ առանձին դատավարական գործողությունների կատարման գործընթացում,*

3) *որո՞նք էին մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքով սահմանված այն պահանջները, որոնց վերաբերյալ քաղաքացիական գործում փաստերի առկայությունը՝ կարող էր միայն թույլ տալ առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարաններին՝ վարույթ ընդունած քաղաքացիական գործերն ըստ ենթակայության Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնելու մասին կատարել իրավաչափ եզրահանգում,*

4) *որո՞նք են 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքով սահմանված այն պահանջները, որոնց վերաբերյալ քաղաքացիական գործում փաստերի առկայությունը կարող է միայն թույլ տալ առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարաններին՝ վարույթ ընդունած քաղաքացիական գործերն ըստ ենթակայության Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնելու մասին կատարել իրավաչափ եզրահանգում:*

Դիրքորոշումներ 1-ին հարցադրման վերաբերյալ.

Մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ «պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու

օրվանից՝ կարճվում կամ ավարտվում են պարտապանից **գումարի բնագանձման կամ գույք հանձնելու պահանջով** քաղաքացիական, վարչական կամ արբիտրաժային տրիբունալի վարույթում գտնվող գործերը, և պարտապանի դեմ պարտատերերի պահանջները կարող են ներկայացվել սնանկության վարույթի շրջանակներում՝ սույն օրենքով սահմանված ժամկետներում և կարգով»:

Նույն կարգավորումն առկա է նաև 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետում:

15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի գ) կետի համաձայն՝ «(...) դատարանը պարտապանին սնանկ ճանաչելու, դիմումը մերժելու կամ դիմումն առանց քննության թողնելու, ինչպես նաև գործի վարույթը կարճելու մասին անհապաղ տեղեկացնում է՝

(...),

Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանին՝ Հայաստանի Հանրապետության բոլոր դատարաններին ծանուցելու համար,

(...)»:

Նույն կարգավորումն առկա է նաև մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի գ) կետում:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետ նաև՝ Օրենսգիրք) 182-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի կետի համաձայն՝ «Առաջին ատյանի դատարանը դատավարության ցանկացած փուլում կարճում է գործի վարույթը, եթե՝

(...),

օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում»:

09.04.2018թ. ուժը կորցրած ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 109-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ «Դատարանը կարճում է գործի վարույթը, եթե՝ վեճը ենթակա չէ դատարանում քննության»:

Օրենսգրքի 439-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերի համաձայն՝

«Սույն օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության 1998 թվականի հունիսի 17-ի օրենսգիրքը:

Մինչև սույն օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելը ներկայացված հայցադիմումների, դիմումների և բողոքների վարույթ ընդունելու հարցը լուծելիս կիրառվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության 1998 թվականի հունիսի 17-ի օրենսգրքի նորմերը:

Սույն օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ առաջին ատյանի դատարանի վարույթում գտնվող գործերը առաջին ատյանի դատարանում քննվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության 1998 թվականի հունիսի 17-ի օրենսգրքի նորմերով»:

Վերոգրյալ իրավակարգավորումների համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններն իրենց վարույթում քննվող քաղաքացիական գործերով պատասխանողների սնանկ ճանաչված լինելու վերաբերյալ Վճռաբեկ դատարանից ծանուցում ստանալու կամ Օրենսգրքով թույլատրելի ցանկացած այլ աղբյուրից տեղեկատվություն ստանալու դեպքում առաջին հերթին իրենց վարույթում գտնվող քաղաքացիական գործերով պետք է քննարկման առարկա դարձնեն գործի վարույթը՝ «Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետով սահմանված կարճելու հիմքի առկայության հարցը: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ սովյալ

հիմքի առկայության դեպքում քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու իրավական հնարավորություններն առկա են ինչպես 09.04.2018թ. ուժը կորցրած ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 109-րդ հոդվածի 1-ին կետում, այնպես էլ՝ Օրենսգրքի 182-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետում:

«Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի բովանդակության ուսումնասիրությունից հետևում է, որ առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանում քննվող այն քաղաքացիական գործի վարույթն է ենթակա կարճման, որով հայցվորի կողմից պատասխանողին ուղղված է **գումարի բռնագանձման պահանջ կամ գույք հանձնելու պահանջ**: Հետևաբար «Մնանկության մասին» օրենքի վկայակոչված հիմքով քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու անհրաժեշտություն կարող է ծագել հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության դեպքում՝

ա) քաղաքացիական գործով պատասխանողը դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռով սնանկ է ճանաչվել,

բ) քաղաքացիական գործով սնանկ ճանաչված պատասխանողի դեմ ներկայացված է գումարի բռնագանձման կամ գույք հանձնելու պահանջ:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ գումարի բռնագանձման պահանջի դեպքում առավել քան հստակ է դատական գործերի շրջանակը, իսկ գույք հանձնելու պահանջի մասով իրավակիրառ պրակտիկայում հնարավոր է առաջանան որոշակի տարբերակումներ, ինչպես նաև նկատի ունենալով դատական գործերը մեկ դատարանից մեկ այլ դատարան անհարկի հանձնելը, գործերի քննության անհարկի ձգձգումները կանխելու կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը, և այդ հանգամանքների հնարավոր ազդեցությունը գործի ողջամիտ ժամկետում քննության իրավունքի ապահովման գործընթացի վրա՝ գտնում եմ, որ հարկ է վերլուծել «Մնանկության մասին» օրենքի վերը նշված հոդվածի իմաստով «գույք հանձնել» եզրույթի հասկացությունը:

Պարտապանի գույքի կազմում ներառման ենթակա գույքի շրջանակը հստակ սահմանված է մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասում: Հիշյալ կարգավորումը որոշակի փոփոխությունների է ենթարկվել 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքով: Մասնավորապես՝ մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Պարտապանի գույքի կազմում է ներառվում պարտապանին պատկանող ցանկացած գույք, իրավունք կամ այլ ակտիվ, ներառյալ՝ մտավոր սեփականության օբյեկտ: Ի ապահովումն պարտապանի՝ սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված մորատորիում չտարածելու մասին դատարանին ծանուցած ապահովված իրավունքով պարտատիրոջ առջև ստանձնած պարտավորության համար ապահովված իրավունքի առարկան (այդ թվում՝ երրորդ անձին պատկանող) չի ընդգրկվում պարտապանի գույքի կազմում, բացառությամբ դրա իրացումից ստացված միջոցների, որոնք պարտապանի գույքի կազմում են ընդգրկվում սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նախատեսված դեպքում»:

15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «պարտապանի գույքի կազմում է ներառվում պարտապանին պատկանող ցանկացած գույք, իրավունք կամ այլ ակտիվ, ներառյալ՝ մտավոր սեփականության օբյեկտ կամ այլ գույքային իրավունքներ, ինչպես նաև երրորդ անձին պատկանող ապահովված իրավունքի առարկաները: Ապահովված իրավունքի այն առարկան (այդ թվում՝ երրորդ անձին պատկանող), որի վերաբերյալ դատարանը սույն օրենքի 39.2-րդ հոդվածով սահմանված կարգով ընդունել է ապահովված պարտատիրոջ պահանջի չափը հաստատելու և ապահովված իրավունքի առարկայի

իրացում թույլատրելու մասին որոշում, չի ընդգրկվում պարտապանի գույքի կազմում, բացառությամբ դրա իրացումից ստացված միջոցների, որոնք պարտապանի գույքի կազմում ընդգրկվում են սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նախատեսված դեպքում»:

Հետևաբար, անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ թեպետ 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մասնկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասում ընդլայնվել է պարտապանի գույքի կազմում ներառման ենթակա գույքի կազմի շրջանակը, այդ թվում՝ երրորդ անձին պատկանող ապահովված իրավունքի առարկաների ներառման ենթակա լինելու առումով, այդուհանդերձ, հարկ է նկատի ունենալ, որ ինչպես մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մասնկության մասին» օրենքի, այնպես էլ 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մասնկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասի կարգավորումը վերաբերում է պատասխանողին պատկանող գույքին:

Այս մեկնաբանությունն առավել ամրապնդվում է «Մասնկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով (ներկայումս գործող խմբագրությամբ) սահմանված այն լրացուցիչ պահանջով, որ հարուցված քաղաքացիական գործն իր ազդեցությունը պետք է ունենա սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ կարելի է արձանագրել, որ վերը նշված իրավակարգավորումների բովանդակային վերլուծությունից հետևում է, որ «գույք հանձնել» եզրույթը վերաբերում է պարտապանին սեփականության իրավունքով պատկանող, ինչպես նաև «Մասնկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասի բովանդակության մեջ բացահայտված գույքին, այլ ոչ թե պարտապանի մոտ գտնվող ցանկացած գույքին:

Դիրքորոշումներ 2-րդ հարցադրման վերաբերյալ.

«Մասնկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին Ազգային ժողովի կողմից 12.12.2019թ. ընդունված (ուժի մեջ է մտել 15.04.2020թ.) թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի՝ «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ» սահմանող 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2020 թվականի ապրիլի 15-ից և տարածվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո հարուցված սնանկության գործերի վրա: Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը հարուցված սնանկության գործերը վարվում են մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը գործող խմբագրությամբ «Մասնկության մասին» օրենքի նորմերով»:

«Մասնկության մասին» օրենքի՝ սնանկության գործերի քննության կարգը սահմանող 1-ին հոդվածի համաձայն՝

«1. Մասնկության գործերի վարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով և սույն օրենքով սահմանված կարգով:

2. Եթե սույն օրենքով սահմանված են այլ կանոններ, քան Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով, ապա սնանկության գործի քննությունն իրականացվում է սույն օրենքով սահմանված կանոններով»:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի՝ Օրենսգրքի գործողության ոլորտը սահմանող 1-ին հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի համաձայն՝

«սույն օրենսգրքով սահմանված կանոնները կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարանում (այսուհետ՝ սնանկության դատարան) սնանկության գործի վարման և դրա շրջանակում առանձին քաղաքացիական գործերի

քննության նկատմամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ «Մնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:

Քաղաքացիական դատավարությունն իրականացվում է գործի քննության կամ առանձին դատավարական գործողության կատարման ժամանակ գործող օրենքով»:

Վերոգրյալ իրավակարգավորումները վերլուծելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի իրավակարգավորման լույսի ներքո՝ կարելի է հստակորեն արձանագրել, որ Ազգային ժողովի կողմից 12.12.2019թ. ընդունված թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքով մեծածավալ փոփոխություններ և լրացումներ են կատարվել «Մնանկության մասին» օրենքում, և Օրենքի «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ» սահմանող հոդվածով տրվել են այն անհրաժեշտ իրավական լուծումները, որոնք հնարավորություն են տալիս տարանջատել մինչև Օրենքի ընդունումը հարուցված և Օրենքի ընդունումից հետո հարուցված սնանկության վարույթների նկատմամբ հետագա կիրառելի իրավակարգավորումների շրջանակը: Այսինքն՝ հստակ ընդգծվել է այն սահմանագիծը, թե սնանկության գործերի որ խմբի նկատմամբ է գործում 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի կարգավորումները (այդ թվում՝ 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իմաստով), և սնանկության գործերի որ խմբի նկատմամբ է շարունակում գործել մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի կարգավորումները (այդ թվում՝ 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իմաստով):

Վերոգրյալ իրավական վերլուծության արդյունքում հստակ է այն, որ մինչև 2020 թվականի ապրիլի 15-ը հարուցված սնանկության գործերի վարման գործընթացում կիրառելի չէ 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի իրավակարգավորումները: Հետևաբար, առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանները քաղաքացիական գործերը 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հիմքով Մնանկության դատարան ըստ ենթակայության ուղարկելիս, ի թիվս այլ հանգամանքների, պետք է պարզեն Մնանկության դատարանում վարվող սնանկության գործը հարուցվել է մինչև 15.04.2020 թվականը (օրենքի ուժի մեջ մտնելը), թե հարուցվել է 15.04.2020 թվականից հետո: Սա է այն սահմանագիծը, որ առաջին ատյանի դատարանները պետք է նկատի ունենան կիրառելի իրավունքի նորմերն ընտրելու գործընթացում:

Միաժամանակ հարկ է նշել, որ ի թիվս 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի մյուս կարգավորումների, նույն օրենքի՝ «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ» սահմանող 72-րդ հոդվածի 10-րդ մասը կիրառելիս պետք է այն դիտարկել համակարգային, այն է՝ նույն հոդվածի 1-ին մասի իրավակարգավորման լույսի ներքո և շրջանակներում:

Մինչև 15.04.2020 թվականը հարուցված սնանկության գործերի վարման գործընթացում 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքով սահմանված իրավակարգավորումները կիրառելը, այդ թվում՝ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի կիրառման իմաստով, ուղղակի կհակասի նույն օրենքի՝ «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ» սահմանող 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի իրավակարգավորմանը:

Դիրքորոշումներ 3-րդ հարցադրման վերաբերյալ.

Մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «սնանկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների

առնչությամբ ծագած բոլոր քաղաքացիաիրավական վեճերը, որտեղ պարտապանը հանդես է գալիս որպես պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում հանդես եկող երրորդ անձ, քննվում են նույն սնանկության գործի շրջանակում»:

Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններն իրենց վարույթում գտնվող քաղաքացիական գործերը մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման հիման վրա կարող են ըստ ենթակայության ուղարկել Սնանկության դատարան հետևյալ հանգամանքների հաշվառմամբ և պարզմամբ.

1) պետք է բացառված լինի քաղաքացիական գործի վարույթը «Սնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով կարճելու իրավական հնարավորությունը,

2) քաղաքացիական գործով վեճը պետք է ծագած լինի սնանկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների առնչությամբ,

3) սնանկության գործով պարտապանը պետք է հանդիսանա առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանում քննվող քաղաքացիաիրավական վեճով պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում հանդես եկող երրորդ անձ:

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի իրավակարգավորումների լույսի ներքո մեկնաբանելով մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ կարելի է փաստել, որ միայն վերը նշված երեք պայմանների միաժամանակյա առկայությամբ գործը Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնված լինելու դեպքում է հնարավոր արձանագրել, որ գործն ըստ ենթակայության ուղարկված առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը չի հանդիսանում այն պատշաճ դատարանը, որը տվյալ գործով պետք է իրականացնի հետագա քննություն:

Դիրքորոշումներ 4-րդ հարցադրման վերաբերյալ.

Մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իրավակարգավորումը սահմանելիս Օրենսդիրը նպատակ է հետապնդել ապահովել սնանկության գործընթացի արդյունավետությունը, այդ թվում՝ ապահովել սնանկության գործի վարման ամբողջականությունը, գործով բացահայտել հնարավոր բոլոր պարտատերերին և նրանց պահանջները, սնանկության վարույթով անցնող ցանկացած գույքի վերաբերյալ հարցի քննարկում կազմակերպել միայն սնանկության վարույթում, ինչը կապահովի սնանկության վարույթի արդյունավետությունը և սնանկության վարույթի մասնակիցների իրավունքների ամբողջական իրացումը, քաղաքացիական և սնանկության գործերի ողջամիտ ժամկետում քննությունը, բացառելով հանդերձ նույն գույքի կամ իրավունքի վերաբերյալ տարբեր դատարաններում քննվող գործերի, ինչպես նաև դատական ակտերի առկայությունը և այլն:

Օրենսդրի այս կամքն իր ցայտուն արտահայտումն է ստացել տեղի ունեցած օրենսդրական փոփոխություններում, որպիսի իրավիճակում ուշադրության է արժանի «Սնանկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին Ազգային ժողովի կողմից ընդունված 12.12.2019թ. թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքը (ուժի մեջ է մտել 15.04.2020թ.):

Այսպես. 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ՝ «Սնանկության մասին» օրենքի նոր խմբագրությամբ 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝

սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների, երրորդ անձին պատկանող ապահովված իրավունքի առարկայի, պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ ծագած և պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդող վեճերով քաղաքացիական գործերը, բացառությամբ կառավարչի կողմից ներկայացվող հայցերով հարուցվող քաղաքացիական գործերի, քննում է սնանկության գործը վարող դատավորը նույն սնանկության գործի շրջանակում՝ որպես առանձին քաղաքացիական գործեր (այսուհետ՝ առանձին քաղաքացիական գործեր):

Նշված նոր իրավակարգավորման բովանդակության բացահայտման արդյունքում կարելի է արձանագրել, որ օրենսդրի սահմանած նոր իրավակարգավորումն ենթադրում է քաղաքացիական գործերի առավել լայն շրջանակի քննություն սնանկության վարույթի շրջանակում, մասնավորապես՝ այն քաղաքացիական գործերը, որոնք կապված են սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների, երրորդ անձին պատկանող ապահովված իրավունքի առարկայի, պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ ծագած և պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա ազդող վեճերի հետ (բացառությամբ սնանկության գործերով կառավարչների կողմից ներկայացվող հայցերով հարուցվող քաղաքացիական գործերի):

Այդուհանդերձ, ուշադրության է արժանի այն հանգամանքը, որ օրենսդիրը սահմանել է նաև 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորման շրջանակներում Սնանկության դատարանի կողմից քննության ենթակա (այդ թվում՝ առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարաններից ըստ ենթակայության ստացված) գործերի շրջանակը որոշելու համար անհրաժեշտ իրավակարգավորումները, որոնց վերաբերյալ իրավական վերլուծությունները մանրամասնորեն շարադրված են «Դիրքորոշումներ 2-րդ հարցադրման վերաբերյալ» հատվածում: Այսինքն՝ առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում հարուցված քաղաքացիական գործերի փաստական հանգամանքների՝ 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորմանը համապատասխանելն ինքնին բավարար չէ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության Սնանկության դատարանի քննությանը հանձնելու մասին եզրահանգում կատարելու համար:

Առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարաններն իրենց վարույթում գտնվող քաղաքացիական գործերը **15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով** սահմանված իրավակարգավորման հիման վրա կարող են ըստ ենթակայության ուղարկել Սնանկության դատարան հետևյալ հանգամանքների հաշվառմամբ և պարզմամբ.

1) պետք է բացառված լինի քաղաքացիական գործի վարույթը «Սնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով կարճելու իրավական հնարավորությունը,

2) սնանկության գործը պետք է հարուցված լինի «Սնանկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին Ազգային ժողովի կողմից ընդունված 12.12.2019թ. թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքն ուժի մեջ մտնելու հետո,

3) քաղաքացիական գործով վեճը պետք է ծագած լինի սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքի և իրավունքների, երրորդ անձին

պատկանող ապահովված իրավունքի առարկայի, պարտապանի և պարտատիրոջ մասնակցությամբ կնքված, ներառյալ՝ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոցների պայմանագրերի առնչությամբ, բացառությամբ կառավարչի կողմից ներկայացվող հայցերով հարուցվող քաղաքացիական գործերի,

4) քաղաքացիական գործով ծագած վեճը պետք է ազդեցություն ունենա Մանկության դատարանում հարուցված և վարվող սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների բավարարման հնարավորության վրա:

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի իրավակարգավորումների լույսի ներքո մեկնաբանելով 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասը՝ անհրաժեշտ է փաստել, որ միայն վերը նշված չորս պայմանների միաժամանակյա առկայությամբ գործը Մանկության դատարանի քննությանը հանձնված լինելու դեպքում է հնարավոր արձանագրել, որ գործն ըստ ենթակայության ուղարկված առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը չի հանդիսանում այն պատշաճ դատարանը, որը սովյալ գործով պետք է իրականացնի հետագա քննություն:

Սույն քաղաքացիական գործի նյութերի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ Դատարանի 06.05.2019 թվականի որոշմամբ վարույթ է ընդունվել թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը, որի շրջանակներում քննության են առնվում՝

ա) «Ալգաս» ՍՊԸ-ի հայցադիմումն ընդդեմ «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ-ի, ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ ծառայության Ավան և Նոր Նորք բաժնի և «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի, երրորդ անձ Ջեմֆիրա Միրիջանյանի՝ 02.03.2010թ. կնքված վարկային պայմանագիրը, 26.06.2010թ. կնքված վարկային պայմանագիրը, 02.03.2010թ. կնքված գրավի պայմանագիրը և նույն օրը կնքված հաջորդող գրավի պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու պահանջի մասին,

բ) «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի հակընդդեմ հայցն ընդդեմ «Ալգաս» ՍՊԸ-ի և «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ-ի՝ 4.618.784.500 ՀՀ դրամ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին,

գ) Ջեմֆիրա Միրիջանյանի հայցադիմումն ընդդեմ ՀՀ ԱՆ ԴԱՀԿ Ավան և Նոր Նորք բաժնի և «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ-ի՝ լիազորագիրը և 11.03.2010թ. կնքված առուվաճառքի պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու պահանջների մասին:

Դատարանի որոշմամբ 05.06.2019թ., 23.07.2019թ., 26.07.2019թ., 08.10.2019թ., 28.11.2019թ., 04.02.2020թ. և 24.03.2020թ. թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով նշանակվել են նախնական դատական նիստեր: Այնուհետև, 05.05.2020թ. Դատարանը որոշում է կայացրել գործն ըստ ենթակայության Մանկության դատարան ուղարկելու մասին: Քաղաքացիական գործը Մանկության դատարանի քննությանը ենթակա լինելու Դատարանի եզրահանգումը հիմնավորվել է Ազգային ժողովի կողմից 12.12.2019թ. ընդունված թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի 72-րդ հոդվածի 10-րդ մասի վկայակոչմամբ և կիրառմամբ, որը սահմանում է, որ «Հայաստանի Հանրապետության առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարաններում հարուցված՝ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածին համապատասխանող գործերը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, փոխանցվում են դատարան»: Մասնավորապես, Դատարանը, արձանագրելով, որ գործին մասնակցող անձ «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն դատարանի վճռով ճանաչված է սնանկ և սնանկության վարույթը դեռևս շարունակվում է, գտել է, որ թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը ենթակա է քննության Մանկության դատարանում: Ընդ որում, Դատարանի որոշումը որևէ հղում չի պարունակում այն դատական ակտին (մասնավորապես՝ դատական ակտն

անհատականացնող տվյալներին) կամ տեղեկատվության աղբյուրին, որը հիմք է հանդիսացել «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի սնանկ ճանաչված լինելու փաստն արձանագրելու համար:

Մնանկության դատարանը նույնպես թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործի ենթակայության հարցը քննարկել և իր անհամաձայնությունը հիմնավորել է Ազգային ժողովի կողմից 12.12.2019թ. ընդունված թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի իրավակարգավորումների լույսի ներքո՝ միաժամանակ արձանագրելով, որ «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի սնանկության գործով կայացվել է լուծարման վարույթ սկսելու մասին որոշում՝ չներկայացնելով այդ փաստը հիմնավորող որևէ ապացույց:

Հարկ է արձանագրել, որ դատարանը թե՛ գործն ըստ ընդդատության կամ ըստ ենթակայության ուղարկելու մասին որոշում կայացնելիս, և թե՛ գործի ընդդատության կամ ենթակայության կապակցությամբ ծագած վեճը լուծելու համար գործը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու մասին որոշում կայացնելիս, երկու դեպքում էլ պարտավոր է տալ որոշման իրավական հիմնավորումը, իր եզրահանգումները փաստարկել գործում առկա ապացույցներով կամ պաշտոնական աղբյուրներից հանրությանը հասանելի տեղեկատվությամբ: Նշված որոշումների իրավական և փաստական հիմնավորումը մի կողմից անհրաժեշտ նախադրյալ է գործն ըստ ընդդատության կամ ըստ ենթակայության ստացած դատարանի համար գործի հետագա ընթացքի կապակցությամբ համապատասխան որոշում կայացնելու համար, իսկ մյուս կողմից ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահի՝ ընդդատության և ենթակայության վեճերը լուծելու կապակցությամբ սահմանված լիազորության պատշաճ իրականացման համար անհրաժեշտ նախապայման է, քանի որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահը կոնկրետ գործով իրավասու դատարանը պետք է որոշի գործով հաստատված փաստերի և իրավահարաբերությունների նկատմամբ վերաբերելի օրենսդրության նորմերի ընտրության և կիրառման միջոցով:

Տվյալ պարագայում www.datalex.am դատական տեղեկատվական համակարգի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն թիվ ԵԱՆԴ/0131/04/16 սնանկության գործով Երևան քաղաքի Ավան և Նոր Նորք վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի 06.10.2016թ. վճռով սնանկ է ճանաչվել:

Սույն որոշմամբ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների համատեքստում անդրադառնալով գործի փաստական հանգամանքներին՝ գտնում եմ, որ դատարանների միջև ծագած ենթակայության վեճը լուծելու համար հարկ է պարզել հետևյալ հանգամանքները՝

ա) արդյո՞ք բացառված է թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 գործի քաղաքացիական գործի վարույթը «Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով կարճելու իրավական հնարավորությունը,

բ) թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 գործի ենթակայության հարցը լուծելիս կիրառման ենթակա է մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իրավակարգավորումը, թե 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորումը,

գ) կիրառելի իրավակարգավորման շրջանակներում առկա են արդյո՞ք թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 գործը Մնանկության դատարանին հանձնելու համար անհրաժեշտ նախապայմանները:

Արդյո՞ք բացատրված է թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործի վարույթը «Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով կարճելու իրավական հնարավորությունը.

Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով ներկայացված հայցադիմումների և հակընդդեմ հայցի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ.

1) թեև «Ալգաս» ՍՊԸ-ի հայցապահանջով սնանկ ճանաչված «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն հանդես է գալիս որպես պատասխանող, սակայն վերջինիցս գումարի բռնագանձման կամ նրան պատկանող գույք հանձնելու պահանջ ներկայացված չէ, հետևաբար «Ալգաս» ՍՊԸ-ի հայցապահանջի մասով բացատրվում է «Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործի վարույթը կարճելու իրավական հնարավորությունը:

2) Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով ներկայացված հակընդդեմ հայցով սնանկ ճանաչված «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն հանդիսանում է հակընդդեմ հայցով հայցվոր, որպիսի պարագայում բացակայում է «Մնանկության մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի հիմքով անհրաժեշտ՝ հայցը սնանկ ճանաչված պատասխանողի դեմ ներկայացված լինելու պայմանը:

գ) Ինչ վերաբերում է թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով Ձեմֆիրա Միրիջանյանի կողմից ներկայացված հայցադիմումին, ապա այդ հայցապահանջով սնանկ ճանաչված «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն առհասարակ դատավարության մասնակից չի հանդիսանում, ինչը նույնպես բացառում է թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը Ձեմֆիրա Միրիջանյանի հայցապահանջով կարճման ենթակա լինելու իրավական հնարավորությունը:

Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 գործի ենթակայության հարցը լուծելիս կիրառման ենթակա է մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իրավակարգավորումը, թե 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորումը.

Անդրադառնալով սույն գործի ենթակայության հարցը լուծելիս կիրառման ենթակա օրենսդրության հարցին՝ հարկ է նշել, որ «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն սնանկ է ճանաչվել Երևան քաղաքի Ավան և Նոր Նորք վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանի 06.10.2016թ. վճռով, այսինքն՝ մինչև 12.12.2019թ. ընդունված թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը (15.04.2020թ.), որպիսի պարագայում սույն որոշմամբ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների համատեքստում կիրառման ենթակա են մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի կարգավորումները: Հետևաբար թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործի՝ Մնանկության դատարանին ենթակայության հարցը պետք է պարզել և գնահատել մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Մնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կարգավորումների լույսի ներքո: Մինչդեռ թե՛ Դատարանը, և թե՛ Մնանկության դատարանը թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 գործի ենթակայության վերաբերյալ իրենց հիմնավորումները և անհամաձայնությունը շարադրելիս սխալ եզրահանգման են եկել կիրառման ենթակա օրենսդրության վերաբերյալ՝ թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 գործի ենթակայության հարցը քննարկելով 15.04.2020թ. ուժի մեջ մտած թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի

խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորման լույսի ներքո այն դեպքում, երբ սույն որոշման իրավական և փաստական հանգամանքների վերլուծություններից հետևում է, որ կիրառման ենթակա է մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իրավակարգավորումը:

Առկա են արդյո՞ք մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված՝ գործը Սնանկության դատարանին հանձնելու համար անհրաժեշտ նախապայմանները:

Անդրադառնալով թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով հայցադիմումներով և հակընդդեմ հայցով ներկայացված պահանջների բնույթին՝ հարկ է արձանագրել հետևյալը.

ա) թեև «Ալգաս» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված հայցապահանջով սնանկ ճանաչված «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն հանդես է գալիս որպես պատասխանող, սակայն նշված հայցապահանջով ծագած վեճը չի առնչվում սնանկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքին և իրավունքներին: Մասնավորապես՝ մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պարտապանի գույքի կազմում է ներառվում պարտապանին պատկանող ցանկացած գույք, իրավունք կամ այլ ակտիվ, ներառյալ՝ մտավոր սեփականության օբյեկտ: Մինչդեռ «Ալգաս» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված հայցադիմումով վիճարկվում են «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ-ի հետ կնքված վարկային պայմանագրերը և դրանց կատարումն ապահովող գրավի պայմանագրերը, որոնց առարկա գույքը կամ իրավունքները սնանկ ճանաչված պարտապանի գույքի կազմում ներառված լինելու կապակցությամբ ներկայացված չէ որևէ ապացույց կամ հիմնավորում:

բ) Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործով ներկայացված հակընդդեմ հայցով սնանկ ճանաչված «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն հանդիսանում է հակընդդեմ հայցով հայցվոր, մինչդեռ մինչև 15.04.2020 թվականը (մինչև թիվ ՀՕ-294-Ն օրենքի ուժի մեջ մտնելը) գործող խմբագրությամբ «Սնանկության մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հիմքով գործը Սնանկության դատարանին ըստ ենթակայության հանձնելու պարտադիր նախապայման է սնանկության գործով պարտապանի՝ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանում քննվող քաղաքացիաիրավական վեճով պատասխանող կամ պատասխանողի կողմում հանդես եկող երրորդ անձ հանդիսանալու հանգամանքը:

գ) Ջեմֆիրա Միրիջանյանի կողմից ներկայացված հայցապահանջով սնանկ ճանաչված «Վ. Ռ. ԸՆԴ ՋԻ ՊՐՈՖԱՅԼ» հայ-չինական համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ն առհասարակ դատավարության մասնակից չէ և ներկայացված հայցադիմումով ծագած վեճը չի առնչվում սնանկության գործով պարտապանի գույքի կազմում ներառված գույքին և իրավունքներին:

Հետևաբար, վերոգրյալ իրավական և փաստական վերլուծությունները թույլ են տալիս եզրակացնել, որ թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը Սնանկության դատարանին ըստ ենթակայության հանձնելու համար գործում բացակայում են անհրաժեշտ փաստական և իրավական ամբողջական հիմքերը, ուստի թիվ ԵԿԴ/0448/02/14

քաղաքացիական գործը պետք է հանձնել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի քննությանը:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալ իրավական և փաստական վերլուծությունները, և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

1. Թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:
2. Սույն որոշումը և թիվ ԵԿԴ/0448/02/14 քաղաքացիական գործի նյութերն ուղարկել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան:
3. Որոշման օրինակն ուղարկել Մնանկության դատարան:

ԵՐՎԱՆԴ ԽՈՒՆԴԿԱՐՅԱՆ